BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 58-lea
10 Pagini
EXEMPLARUL [illegible] în străinătate [illegible] lei
Nr. [illegible] Marți 16 Mai 1939
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939
10 Pagini P

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN ȚARĂ pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

CELE DIN URMĂ ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGĂ, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Protecția regiunilor despădurite

Față de primejdia ce o prezintă fenomenele ce se petrec în regiunile noastre muntoase, despădurite, fie prin formarea și dezvoltarea torenților, fie prin dislocarea și alunecarea terenurilor, ministerul agriculturii și domeniilor a luat în ultimul timp măsuri pentru înlăturarea efectelor acestor fenomene.

Astfel, în regiunea Nehoiaș din jud. Buzău, unde se produc dese alunecări de terenuri, în urma dispozițiilor luate de ministerul agriculturii și domeniilor în acord cu inspectoratul pregătirii premilitare a tineretului, s'a plantat cu rășinoase o suprafață de 30 hectare.

Inceputul este îmbucurător; dar regiunile amenințate în urma despăduririlor din trecut sunt numeroase în țară și ele reclamă atacarea mai întâi a agenților ce provoacă dislocarea și alunecarea terenurilor.

Se știe că în regiunile lipsite de păduri, ploile diluviane ce cad primăvara, după topirea zăpezilor din munți — și vara furtunile violente formează torenți și umflă păraele și râurile. Apele revărsate și cu o viteză considerabilă în căderea lor, distrug totul în calea lor: drumuri, poduri, sate, pășuni, recoltă.

Acela care a studiat acum câteva decenii aceste fenomene și a propus cel dintâi măsuri pentru apărarea și protecția regiunilor muntoase, împotriva torenților, este francezul Surrel.

In studiul său asupra torenților, Surrell a constatat, că formațiunea lor e datorită numai lipsei pădurilor.

Pretutindeni unde munții și dealurile sunt acoperite de păduri, ploile sunt mai dese, dar torenți nu se produc; pe când în regiunile despădurite ploile rare, dar cu caracter diluvian, formează torenți, care târăsc cu ei cantități considerabile de pietre și blocuri de diferite dimensiuni provenite din sfărâmarea stâncilor și dislocarea terenurilor slăbite.

Ce a propus Surrell pentru apărarea și protecția regiunilor muntoase și deluroase amenințate de torenți? Construiri de baraje, pentru stingerea torenților existenți și plantațiuni pe suprafețe cât mai mari în regiunile despădurite.

La noi se impun aceleaș măsuri, căci atât în zona munților Carpați, cât și în zona munților Apuseni, pagubele ce le aduce în fiecare an, revărsarea torenților în văi, sunt foarte mari.

Acțiuni diplomatice în Balcani

de I. LUGOSIANU

Acordul provizoriu încheiat Joi între Marea Britanie și Turcia și călătoria oficială a Prințului Regent Paul al Iugoslaviei în Italia sunt în timpul din urmă evenimentele de căpetenie în desfășurarea stăruitoarei acțiuni diplomatice întreprinse de două luni de Marile Puteri în Europa răsăriteană.

Păstrătoare a cheii istorice a Dardanelelor, vecină în Asia Minoră cu Anglia și Franța, legată de douăzeci de ani cu Rusia Sovietică de o prietenie, care — făcând abstracție de diferențele de ideologie — nu s'a desmințit niciodată, ținută prin obligațiile Înțelegerii balcanice să mențină statu quo în Balcani, Turcia a adus de două decenii o contribuție prețioasă păcii răsăritului. Poziția ei strategică și puterea ei militară îi dau o funcțiune de căpetenie în menținerea ordinii stabilite a Balcanilor și statutului de azi al Mediteranei orientale.

De curând călătoria d-lui Potemkin la Ankara a confirmat trainicele legături dintre Turcia și Soviete, care, cu acest prilej, vor fi fost adaptate situației actuale.

Joi, guvernul britanic și cel turc, unite de zece ani de o prietenie din ce în ce mai strânsă, au convenit să încheie un acord de lungă durată prin care-și iau obligații reciproce în interesul securității lor naționale. Graba, cu care el a fost încheiat, dovedește seriozitatea situației în Mediterana orientală, în concepția celor două Puteri. Acordul este, pentru moment, principial și provizoriu. In așteptarea unui acord definitiv, cele două guverne se declară gata, în ipoteza unui conflict, să coopereze în mod efectiv și să-și acorde tot sprijinul mutual, care stă în posibilitățile lor.

Obligațiile reciproce anglo-turce nu sunt îndreptate contra nimănui. Sunt strict defensive. Amănuntele de funcționare ale acordului, ca și modalitățile militare de execuție vor fi precizate în discuții mai aprofundate menite să ducă la încheierea unui acord definitiv.

Înțelegerea mutuală dintre Turcia și Anglia privește numai securitatea în Mediterana Orientală. Dar Turcia nu face abstracție de obligațiile ei balcanice. Cele două articole finale ale înțelegerii anglo-turce recunosc în mod explicit necesitatea stabilirii unui regim de securitate în Balcani și pe de altă parte precizează că înțelegerea făcută nu împiedecă încheierea unor acorduri și cu alte state, în interesul păcii, ceiace implicit menține și obligațiile existente ale Turciei în peninsula Balcanică.

Incheiat pe baze de egalitate și de reciprocitate, acordul lasă deci Turciei întreaga ei libertate de acțiune în Balcani, concluziune precis afirmată de altfel de d. Refik Saydam, președintele consiliului turc, în declarațiile făcute în fața marei adunări naționale din Ankara asupra acordului anglo-turc.

In timp ce la Londra și la Ankara se anunța în parlamente încheierea înțelegerii mutuale turco-engleze, în Italia Prințul Regent Paul al Iugoslaviei era primit cu onorurile datorite unui cap de Stat și cordialitatea cuvenită unui prieten. Vizita Prințului Regent se desfășoară pe liniile acordului dela Belgrad. Dacă este adevărat că un tratat este o creație continuă, rareori s'a pus mai multă stăruință în desăvârșirea unei înțelegeri. Vizita Prințului Regent Paul va însemna în deosebi consacrarea oficială și solemnă a politicii de bună vecinătate a Iugoslaviei cu Italia și Germania așa cum a fost definită de curând în comunicatul dela Veneția și cu prilejul vizitei

(Continuare in pag. 2-a)

VIZITA PRINCIPELUI PAUL LA ROMA

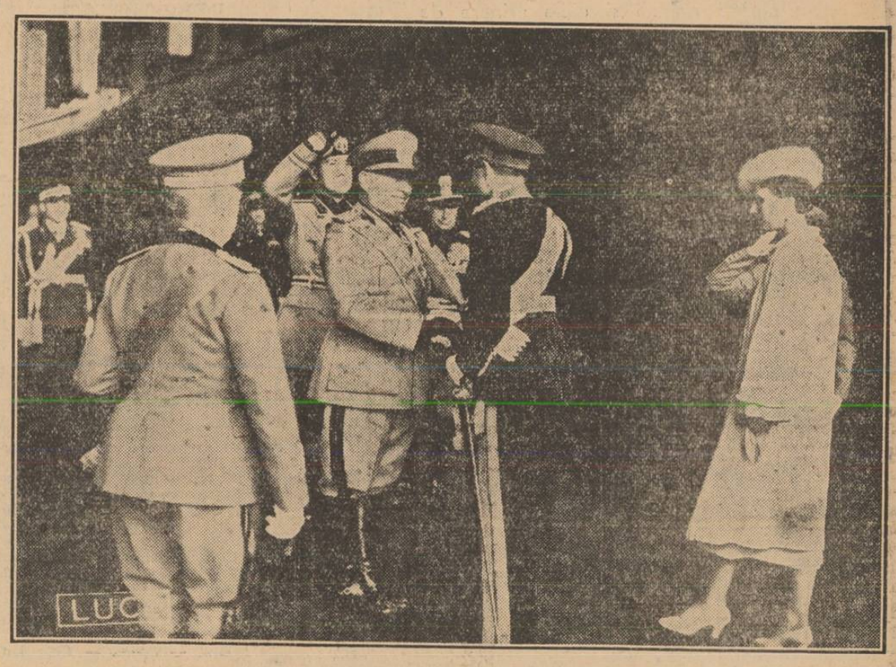

Principele-Regent Paul și Principesa Olga, întâmpinați în gara Termini

ROMÂNII DIN AMERICA

Contribuții românești la făurirea Americei moderne

de R. SEIȘANU

Cu prilejul inaugurării pavilionului României din Expoziția internațională dela New-York — despre care presa americană a publicat articole elogioase, subliniind varietatea produselor solului și subsolului țării noastre, valoarea lucrărilor artistice expuse și progresele realizate de poporul român în toate direcțiile — trebue să ne amintim și de frații noștri colonizați în Statele-Unite.

După statisticele americane din 1930 numărul coloniștilor români a fost atunci de peste 140.000. Cum însă recensămintele americane nu țin seamă, în toate statele ce fac parte din Uniune, de originea etnică a locuitorilor, mai este un număr de câteva zeci de mii de români trecuți în massa americanilor. Numărul lor total s'ar putea evalua la maximum 200.000.

Majoritatea Românilor, care trăesc în grupuri compacte în statele New-York, Ohio, Michigan, Pensylvania, Indiana, New Jersey și Minesota, precum și în orașele principale: New-York, Detroit, Chicago, East-Chicago, Cleveland, Filadelfia, Boston ș. a., sunt originari din Transilvania, Banat și Bucovina. Ei au emigrat din fostul imperiu austro-ungar dela 1880 încoace. Ceilalți români din aceleaș state și orașe sunt originari din vechiul regat și din țările balcanice. Primii coloniști români nu s'au stabilit însă în statele dela est, ci în cele dela vest, în California, din apropierea coastei Pacificului..

Ce au căutat Românii acolo? Pentru ce nu s'au stabilit ei în regiunea Atlanticului, dela est; în regiunea lacurilor dela Nord, sau în centrul Americei?

Explicația o găsim în descoperirea întinselor terenuri aurifere din California, între anii 1845 și 1846.

Veștile sensaționale răspândite atunci în Europa despre bogățiile aurifere din California, despre existența munților din Sierra Nevada, acoperiți de o mantie de aur, sau a minunatului lac de aur, ca și despre îmbogățirea tuturor lucrătorilor din minele conținând în cantități considerabile metalul galben prețios, au provocat primul val puternic de emigranți din Europa spre acel Eldorado îndepărtat.

Din Transilvania a pornit primul grup de români în anul 1846 cu destinația California. După o lungă și aventuroasă călătorie, pe cele două mari oceane, Atlanticul și Pacificul, corabia pe care se aflau îmbarcați românii, a naufragiat în timpul unei groaznice furtuni chiar în apropiere de coastele Californiei și cei salvați, după ce au trecut munții Coast-Range ce formează o barieră între oceanul Pacific, marea vale interioară și lanțul muntos, Sierra Nevada, s'au oprit într'o regiune pustie, dar încântătoare, numită Ensenada, unde s'au și stabilit, întemeind o colonie. Aceasta a fost cea dintâi colonie românească din America.

Astăzi, românii din Ensenada, în număr de câteva mii, care au pus în valoare prin munca lor acea regiune, cu toate că trăesc izolați de compatrioții lor din statele de la vest, vorbesc tot limba lor strămoșească, care însă e amestecată cu multe cuvinte străine și n'au uitat unele obiceiuri și tradiții din țara lor mamă.

Este încă o dovadă de forța de rezistență a elementului românesc.

Trebue să recunoaștem însă, că în Statele-Unite nu se practică politica de desnaționalizare. Grupurile etnice pot să-și păstreze limba, obiceiurile și tradițiile lor, dacă sunt bine organizate din punctul de vedere cultural, iar procesul „americanizării", este o simplă adaptare la mediu.

Au fost însă și români, care, puțin timp după stabilirea lor în noul continent, au adus servicii atât de prețioase nouii lor patrii, încât au avut cinstea deosebită să fie trecuți în rândurile marilor cetățeni, care au făurit America (The Making of America).

Unul din aceștia a fost Gheorghe Pomuț — un nume dat prea repede uitării.

Cine mai știe astăzi, că în războiul civil din America, un ofițer de origină română, Gheorghe Pomuț a comandat regimentul 15 Yowa și s'a acoperit de glorie în toate luptele la care a luat parte și apoi a fost înălțat la gradul de general?

Originar din Transilvania, tânărul Gh. Pomuț s'a stabilit în anul 1850, împreună cu alți români în statul Yowa. Când a izbucnit războiul civil, Pomuț a trecut de partea președintelui republicei, Abraham Lincoln, care lupta pentru desființarea sclaviei oamenilor de coloare — negri originari din Africa, indieni, sau „creoli" născuți în teritoriul noului continent. Gh. Pomuț s'a înscris printre cei dintâi voluntari în reg. 15

(Continuare in pag. 2-a)

Darul M. S. Regelui și al Mării Sale Marele Voevod Mihai pentru înzestrarea armatei

Scrisorile adresate d-lui președinte al Consiliului de miniștri

M. S. Regele Carol II și Marele Voevod Mihai de Alba Iulia au trimis d-lui Armand Călinescu, președintele Consiliului de miniștri, scrisorile următoare:

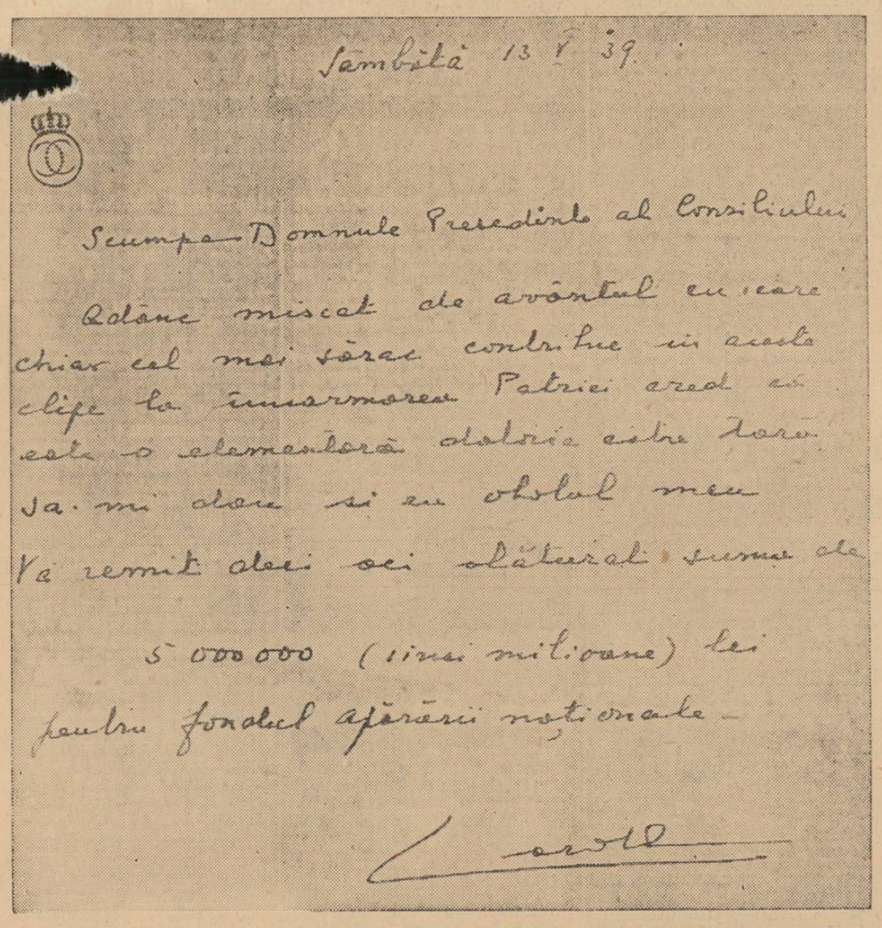

Sâmbătă, 13/5/39

Scumpe Domnule Președinte al Consiliului,

Adânc mișcat de avântul cu care chiar cei mai săraci contribue în aceste clipe la înarmarea Patriei cred că este o elementară datorie către țară să-mi dau și eu obolul meu.

Vă remit deci aci alăturat suma de

5.000.000 (cinci milioane) lei

pentru fondul apărării naționale.

CAROL R.

M. S. REGELE CAROL II

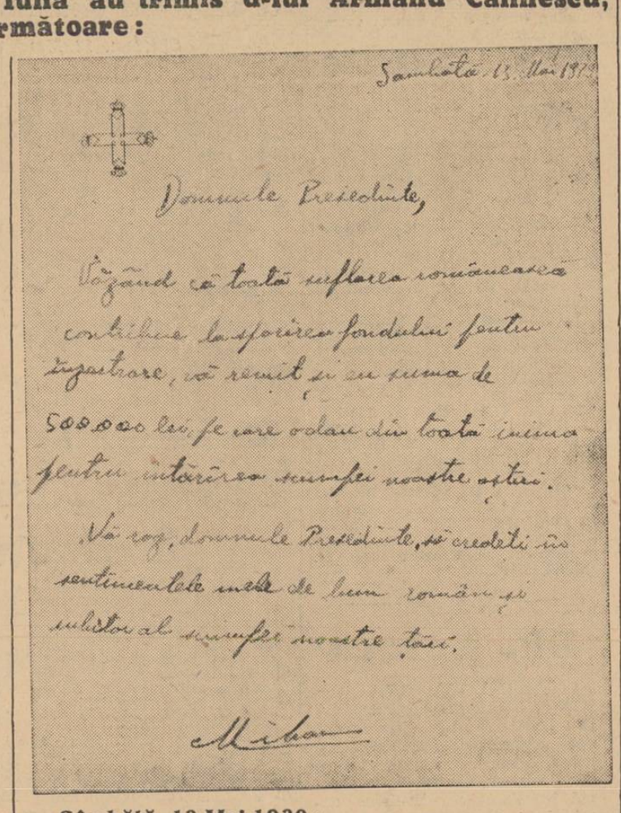

Sâmbătă, 13 Mai 1939

Domnule Președinte,

Văzând că toată suflarea românească contribue la sporirea fondului pentru înzestrare, vă remit și eu suma de 500.000 lei, pe care o dau din toată inima pentru întărirea scumpei noastre oștiri.

Vă rog, domnule Președinte, să credeți în sentimentele mele de bun român și iubitor al scumpei noastre țări.

MIHAI

MARELE VOEVOD MIHAI

Interesul pe care întreaga țară îl poartă armatei s'a dovedit în ultimul timp la înălțimea conștiinței naționale care însuflețește poporul român. Nu numai prin avântul și spontaneitatea cu care toată lumea a răspuns la apelul țării cu prilejul ultimelor concentrări dar, acum în urmă, și prin contribuția cu obolul săracului ca și al bogatului pentru sporirea mijloacelor de înzestrare a armatei.

Această admirabilă manifestare a conștiinței naționale — chezășie sigură a securității și a viitorului țării — a primit ieri o supremă consacrare prin gestul Suveranului României, care a dăruit, în acelaș nobil scop, cinci milioane lei și al Marelui Voevod Mihai care a adăugat la dania Părintelui Său, contribuția Lui de cinci sute de mii lei.

Grija și dragostea tradițională pe care Dinastia le-a purtat todeauna oștirei țărei s'a afirmat odată mai mult. M. S. Regele Carol al II-lea — șef suprem al armatei române — și Marele Voevod Mihai, au ținut să ilustreze avântul patriotic românesc alăturând mărinimosul Lor obol la acela al celui mai umil cetățean, transformând astfel contribuția populară pentru înzestrarea oștirii într'o adevărată manifestare națională

Gestul Coroanei va fi, desigur, un îndemn mai mult la o cât mai largă și mai generoasă contribuție din partea tuturor fiilor țărei.

15 MAI 1848

Comemorarea adunării românilor din Transilvania, în Câmpia Libertății

In primăvara anului 1848, după izbucnirea revoluției la Viena, Ungurii, profitând de situația grea în care se găsea Austria, au cerut anexarea Transilvaniei românești, la țara lor, fără să țină seama de voința poporului român și de aceea a grupurilor etnice minoritare din acest principat autonom.

Față de pretențiile îndrăznețe și prin nimic justificate ale ungurilor, Românii de peste Carpați, conștienți de drepturile lor, au ținut să-și afirme voința lor de a decide de soarta Transilvaniei și a lor, în numele principiului naționalităților și al liberei determinări.

In ziua de 3 (15) Mai 1848, pe câmpia Târnavelor de lângă Blaj, — care de-atunci s'a numit câmpia Libertății — peste 40.000 de români s'au adunat în frunte cu episcopii și cărturarii lor — conducătorii lor sufletești — Andrei Șaguna, episcopul ortodox, Ioan Lemeny, episcopul unit din Făgăraș, Simion Bărnuțiu, A. Laurian, Gh. Barițiu, Avram Iancu, Petru Man, Ioan Popasu, Iacob Bologa și alți fruntași patrioți, nu numai ca să protesteze împotriva proectului de anexare al Transilvaniei de Ungaria, dar să facă cunoscut întregei lumi civilizate drepturile lor străvechi și imprescriptibile asupra acestei țări, sub forma unei proclamațiuni. S'a spus în acea proclamațiune, că națiunea română nu poate admite anexarea Transilvaniei de Ungaria, împotriva voinței sale și a celorlalte naționalități conlocuitoare minoritare; iar întemeindu-se pe principiul fundamental al libertății, egalității și fraternității, ca și pe principiul naționalităților și al auto-determinării, ea se consideră în plin drept să decidă de soarta sa.

Apoi, în strălucita cuvântare ce a pronunțat-o în acea zi istorică, neuitatul Simion Bărnuțiu a amintit de suferințele ce le-au îndurat românii din partea asupritorilor lor, în cursul veacurilor, și a anunțat profetic apropierea zilei celei mult așteptate, a liberării neamului nostru, prin credință, prin unire sufletească, prin solidaritate, prin lupte și jertfe, căci numai așa se înfăptuesc idealurile unei națiuni tinere cu un trecut glorios și cu încredere în forțele sale morale și materiale.

Adunarea națională a românilor ce s'a ținut în câmpia libertății în ziua memorabilă de 15 Mai 1848, a fost prevestitoarea unirei celei mari, căci ea a pregătit sufletele tuturor Românilor în vederea înfăptuirii idealului lor național.

Astăzi, când România Mare cuprinde în frontierele sale, toate provinciile dezrobite, datoria tuturor Românilor este să-și amintească lozinca celor ce s'au adunat acum 91 de ani pe Câmpia Libertății: „credință, unire și solidaritate", de astă dată pentru apărarea și păstrarea patrimoniului nostru național.